

Ky dokument nuk është prova. Prova janë bajtët e ruajtur: HTML-ja e faqes, pamja e saj, dhe zinxhiri i hash-eve që i lidh. Kjo dëshmi është paraqitja e tyre, e prodhuar automatikisht. Verifikohet me kodin më poshtë **pa na pyetur ne**.

ARTIKULLI

TITULLI	Zbulimi - Göbekli Tepe: Vendi misterioz që është më i vjetër se Stonehenge
ADRESA	https://www.syri.net/trashegimi/920354/gobekli-tepe-vendi-misterioz-qe-eshte-me-i-vjeter-se-stonehenge/
BURIMI	syri.net
GJENDJA	online

KOHA

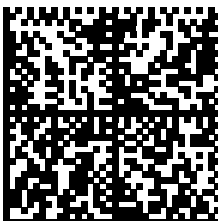
KAPUR NGA NE	1 tetor 2026, 11:51:25 UTC <i>Dritarja jonë e pasigurisë: ± 300 s — intervali me të cilin e kontrollojmë këtë burim.</i>
DEKLARUAR NGA PORTALI	1 tetor 2026, 09:50:10 UTC <i>Koha e deklaruar vjen nga pala që po vlerësohet. Ora jonë nuk preket prej saj, dhe të dyja shfaqen këtu të ndara.</i>

HASH-ET · SHA-256

PËRMBAJTJA	f4d49e5e6f092ed576ed3e5a100d9b2e31a6aac6b6e22bdc23497903c0ad225a
TEKSTI	fc28e721952a46551e541af5f5bb7825476153fcce4934d86cd3d3c5b8bad575
PAMJA	bf2d9a18a006df895e742989e36d18923f843dfc76aaf72528e219913fd61fe8

ZINXHIRI I PROVËS

KJO HYRJE	42df82a65f21d75fc4b94f806cd751eb94ed871501866b0042c6d76c5145fd50
E MËPARSHMJA	—
RRËNJA MERKLE	—
ANKORIMI	nuk është ankoruar ende <i>Kjo hyrje nuk është përfshirë ende në asnjë pemë Merkle të dërguar. Zinxhiri i hash-eve provon rendin dhe integritetin; koha jo.</i>

SKANOJE PËR TA VERIFIKUAR

Kodi të nxjerr te eksploruesi i STAMLES. Ai regjistër nuk është yni: nëse serveri ynë bie nesër, vula mbetet aty ku është.

Faqja tregon njërën nga tri gjendjet — **nuk u gjet**, **në radhë**, ose **e konfirmuar** me bllokun, rrënjën Merkle dhe transaksionin në Polygon. Krahazo hash-in që gjen atje me atë të shtypur më lart: nëse përputhen, kjo kapje ekzistonte para asaj ore, dhe ne nuk mund ta kishim ndryshuar pas saj.

<https://scan.stamles.eu/verify/42df82a65f21d75fc4b94f806cd751eb94ed871501866b0042c6d76c5145fd50>

PAMJA E FAQES

Renderuar nga HTML-ja jonë e ruajtur, jo nga rrjeti. **Riprodhon kopjen tonë, jo pamjen e atëhershme:** stilet dhe imazhet e largëta mund të mos ekzistojnë më ose të kenë ndryshuar.

Motori: chromium-stored+assets · dritarja 1280×1024 px

NGA GENC POLLO Ringjallja e kushteve të vërteta
- dhe kumti i Ursula von der
Leyen në Tiranë**NDRIÇIM KULLA**Znj. Von der Leyen, shikojeni
Shqipërinë përtej Edi Ramës

më të lexuarat

Göbekli Tepe: Vendi misterioz që është
më i vjetër se Stonehenge

Ku ndodhen gjurmët më të vjetra të
këmbëve në botë?

Kuptimi i fshehtë i kafkave me krahë në
gurët e vjetër të varreve

Zbulimi në Paqësor mund të zbardhë
mysterin e zhdukjes së Amelia Earhart, 90
vjet pa gjurmë nga pilotja

Göbekli Tepe: Vendi misterioz që është më i vjetër se Stonehenge

11:50, 01/10/2026

ZMADHO TEKSTIN

Zbulimi i Göbekli Tepes/

Më shumë se 11 mijë vjet më parë, gjahtarët grumbullues ndërtuan një kompleks monumental prej guri, që besohet të jetë një nga tempujt më të hershëm të njohur në botë. I njohur si Göbekli Tepe, ky kompleks megalitik ndodhet në një kreshtë malore të rajonit të Mesopotamisë, në territorin e Turqisë së sotme.

Vendi neolitik, emri i të cilit në turqisht do të thotë "kodra barkalece", është mijëra vjet më i vjetër se Stonehenge dhe përbëhet nga një sërë strukturash rrethore të ndërtuara me kolona masive gëlqerore në formë T-je. Shumë prej kolonave janë zbuluar me gdhendje të ndërlikuara që paraqesin simbole abstrakte dhe kafshë të egra, përfshirë luanë, dhelpra, gazela dhe zogj.

Për shekuj me radhë, këto struktura mbetën të fshehura thellë në malet Germuş të Turqisë. Edhe pse vendi ishte zbuluar fillimisht në vitet 1960, studiuesit nuk i kushtuan shumë rëndësi deri kur arkeologu gjerman Klaus Schmidt e vizitoi në vitin 1994.

Gjahtarët grumbullues ndërtuan Göbekli Tepen

Gërmimet nisën një vit më vonë dhe studiuesit zbuluan se vendi ishte ndërtuar nga gjahtarët grumbullues, pasi aty nuk u gjetën gjurmë të bimëve apo kafshëve të zbutura. Ky zbulim sfidoi jo vetëm atë që mendohej deri atëherë për qytetërimet e lashta njerëzore, por tregoi edhe se gjahtarët grumbullues ishin shumë më të përparuar nga sa mendohej dhe nuk ishin thjesht njerëz nomadë.

Në fakt, ata ishin mjaft novatorë për të përdorur teknika të avancuara arkitekturore, si përdorimi i modeleve gjeometrike për të planifikuar dhe realizuar ndërtimin.

Një mrekulli parahistorike e projektuar me forma gjeometrike

Studiuesit i konsiderojnë kolonat, të cilat arrijnë deri në 5,5 metra lartësi dhe peshojnë deri në 50 tonë secila, si vepra të jashtëzakonshme arkitekturore.

Për më tepër, strukturat u ndërtuan vetëm me mjetet që ishin në dispozicion në atë kohë, si çekiçët prej guri dhe tehet prej stralli. Gjatë gërmimeve të mëvonshme, studiuesit i kanë gjetur këto mjete të shpërndara në të gjithë vendin. Projekti monumental përfshinte gjithashtu struktura të mëdha rrethore, një sistem për mbledhjen e ujit të shiut dhe disa ndërtesa më të vogla.

"Elementet arkitekturore dallohen për mjeshtërinë e punimit, përmasat, përpunimin e gurit, si dyshemetë e gdhendura, dhe skulpturat", thotë Gil Haklay, doktor i filozofisë dhe studiues pranë Autoritetit Izraelit të Antikiteteve.

Në vitin 2020, Haklay botoi një studim në Cambridge Archaeological Journal, ku u përqendrua te planifikimi arkitekturor i përdorur nga gjahtarët grumbullues për ndërtimin e Göbekli Tepes. Duke përdorur modele kompjuterike, kërkimi i tij tregoi se ndërtuesit mbështeteshin shumë te gjeometria për të ndërtuar strukturat monolite.

Shpejt u vunë re modele të caktuara, duke i çuar studiuesit në përfundimin se vendi ishte ndërtuar si një kompleks i vetëm dhe jo si struktura të veçanta që i shtoheshin njëra-tjetrës me kalimin e viteve. "Kjo u vu në dukje nga identifikimi i një modeli gjeometrik, të bazuar në trekëndëshin barabrinjës, që përcaktonte pozicionin e tri strukturave rrethore dhe elementeve të tyre arkitekturore", thotë Haklay.

Trekëndëshi barabrinjës, me tri brinjë me gjatësi të njëjtë, u krijua duke përdorur tri kolona në formë T-je, të vendosura pothuajse në mënyrë të përsosur dhe që lidhnin tri struktura në formë tempujsh. Haklay arriti në përfundimin se ndërtuesit mund të kenë përdorur një litar, të cilit i jepnin formën e dëshiruar përpara se të vendosnin kolonat, në mënyrë që të siguronin saktësinë e ndërtimit.

"Kërkimi ynë tregon se gjeometria ishte mënyra e njerëzimit për t'i zgjidhur gjërat", thotë ai.

Misteri i qëllimit të Göbekli Tepes

Megjithatë, një çështje për të cilën studiuesit ende nuk kanë një përgjigje të prerë është se për çfarë përdorej ky kompleks. Disa ekspertë mendojnë se mund të ketë shërbyer si një vend qendror ku njerëzit mbledheshin për qëllime fetare ose ceremoniale.

Meqë shumë shoqëri të gjahtarëve grumbullues besohet se praktikonin animizmin, besimin se çdo gjë, qoftë njeri, kafshë apo bimë, përmban një shpirt, është e mundur që vendi të ketë shërbyer si hapësirë ku këta njerëz mbledheshin për të praktikuar besimet e tyre. Duke qenë se çdo kolonë ka gdhendje të veçantë të një kafshe, secila strukturë rrethore mund të ketë shërbyer si vend takimi për grupe të ndryshme gjahtarësh grumbullues.

Numri i madh i gdhendjeve me kafshë mund të lidhet edhe me praktika shumë më ritualistike, madje të zymta. Disa arkeologë kanë hedhur hipotezën se vendi mund të jetë përdorur për sakrificë. Në një moment, Schmidt spekuloi se ai mund të kishte qenë "një varrezë ose qendra e një kulti të vdekjes", sipas revistës Smithsonian. Ai shtoi se të vdekurit do të kishin një pamje ideale nga aty, pasi "shikonin mbi ëndrrën e një gjahtari".

"Disa prej mbetjeve arkitekturore dhe gjetjeve të vogla sugjerojnë veprimtari kulti", shton Haklay.

Mbetjet e dhelprave janë zbuluar vazhdimisht në të gjithë vendin dhe figura e tyre shfaqet në shumë prej gdhendjeve. Nevojiten kërkime të mëtejshme për të përcaktuar nëse kjo kafshë në veçanti adhurohej nga gjahtarët grumbullues që ndërtuan kompleksin.

Zbulohen varrime në Göbekli Tepe

Në shtator 2026, studiues nga Instituti Arkeologjik Gjerman njoftuan zbulimin e mbetjeve të para njerëzore plotësisht të paprekura në Göbekli Tepe. Deri atëherë, në këtë vend ishin gjetur vetëm fragmente të shpërndara kockash.

Vendi i parë i varrimit është një gropë në formë veshke, ku u gjetën mbetjet e një

gruaje të rritur, një burri të ri dhe një vajze adoleshente. Vendi i dytë është varri i një gruaje të re, e cila ishte vendosur anash, në pozicionin fetal.

Të dy varrimet datojnë rreth viteve 8700–8000 para Krishtit. Studimi, i botuar në PLOS One, mbështet teorinë se Göbekli Tepe nuk ishte thjesht një kompleks ceremonial që përdorej vetëm në raste të veçanta. Përkundrazi, ai mund të ketë qenë një vendbanim i përhershëm, ku njerëzit lindnin, jetonin dhe vdisnin.

© SYRI.net

Lexo edhe:

Kush ishin minoanët dhe çfarë ndodhi me ta?

Kuptimi i fshehtë i kafkave me krahë në gurët e vjetër të varreve

Ku ndodhen gjurmët më të vjetra të këmbëve në botë?

TË NGJASHME

Bota mesjetare kishte 'deepfake'-et e veta – zyrtarët e kishës përdorën për shekuj një dekret perandorak të falsifikuar

SYRI TV/ Zbulim i ri arkeologjik në Memaliaj, gjeihen dy mozaikë në një vendbanim

Tërësisht i panjohur - Qyteti romak zbulohet në Austrinë e Poshtme

Çfarë ndodhi me fëmijët e Kleopatërës dhe Mark Antonit?

A i përkiste kjo unazë Ponc Pilatit?

'Kodi i fshehtë' i Piramidës së Madhe? Studimi i ri pretendon se përmasat e saj lidhen me Hënën dhe planetët

Dhoma të fshehura pas varrit të Tutankhamunit?! – Çfarë zbuluan provat e reja

[LAJME](#) [POLITIKË](#) [KRONIKË](#) [EKONOMI](#) [KOSOVA](#) [BOTË](#) [KULTURË](#) [SHKENCË](#) [SPORT](#) [JETË/STIL](#) [TRASHFQIMI](#) [MIEDIS](#) [ARKIVA](#)

SYRI.net është agjencia më e madhe e lajmeve në Shqipëri, që brenda një kohe të shkurtër është kthyer në lider të informacionit. Në SYRI.net do të gjeni opinionistë më me emër në vendin tonë, investigime dhe lajme që nuk do ti gjeni diku tjetër. Lajmet në SYRI.net janë prodhim i SYRI.net dhe nuk lejohet marrja e tyre pa një komunikim të mëparshëm me redaksinë. Ju ftojme të klikoni dhe të na shkruani sa herë që ju mendoni se duhet. Staf i SYRI.net

Për informacione info@syri.net, për reklama marketing@syri.net

Pamja këtu është e ri-koduar për ta futur në dokument. Artefakti autoritar është skedari WebP i ruajtur, dhe hash-i i tij është ai i shtypur te faqja e parë — pra dallimi është i verifikueshëm, jo i fshehur.